Hemşirelik Hizmetleri

Enteral Beslenme ve Beslenme Tüpü Yönetimi

KOÇ ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ

Beslenme Tüpü Çeşitleri

Nazogastrik Yolla Beslenme: Burundan mideye kadar ulaşan bir tüp yardımıyla besinlerin direk mideye ulaştırılmasıdır.

Nazojejunal Yolla Beslenme: Burundan ince bağırsağa kadar ulaşan bir tüp yardımıyla besinlerin direk ince bağırsağa ulaştırılmasıdır.

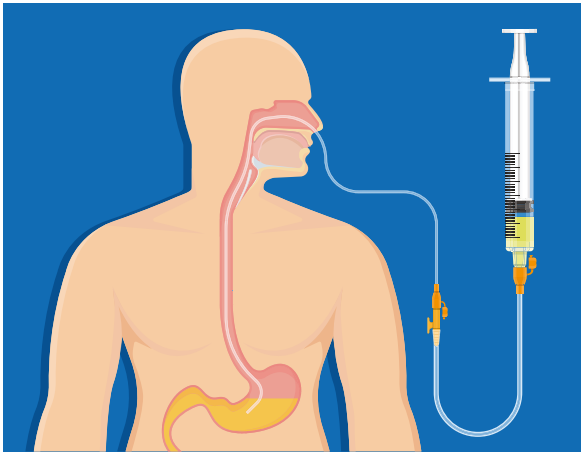

Perkütan Endoskopik Gastrostomi (PEG): Mideye karın üzerinden endoskopi, laparoskopi ya da cerrahi bir yolla beslenme tüpünün yerleştirilmesine denir. Gastrostomi yoluyla beslenmede besinler direk mideye iletilir.

Perkütan Endoskopik Jejunostomi (PEJ): İnce bağırsağa karın üzerinden endoskopi, laparoskopi ya da cerrahi bir yolla beslenme tüpünün yerleştirilmesine denir. Jejunostomi yoluyla beslenmede besinler direk ince bağırsağa iletilir.

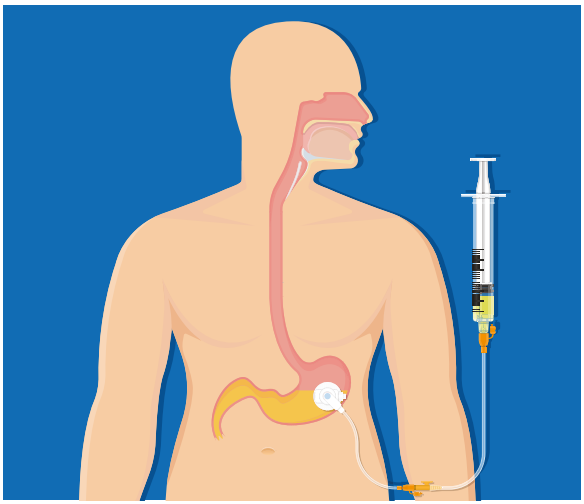

Beslenmesi Bir Tüp Aracılığıyla Mide veya İnce Bağırsak Yoluyla Yapılan Hastaların Beslenmesinde Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Beslenmeye başlamadan önce ve sonrasında mutlaka eller yıkanmalıdır.
- Hastaya en az yarı oturur pozisyon (45 ° açı) mümkünse oturur pozisyon verilmelidir. Beslenme sonrası da en az bir saat bu pozisyonda kalınmalıdır.
- Beslenme için kullanılan tüm malzemeler temiz olmalıdır.
- Beslenme torbası ve beslenme enjektörü günlük değiştirilmelidir.
- Beslenme ürünleri dışında tüpten besin (çorba, meyve suyu, blenderize gıdalar vb.) verilmemelidir.
- Beslenme ürünlerinin önerilen miktarda verilmesine dikkat edilmelidir.
- Beslenme ürünleri kullanılmadan önce mutlaka çalkalanmalıdır.
- Beslenme ürününün kapağı açıldıktan sonra oda sıcaklığında saklama süresi 8 saat, buzdolabında saklama süresi 24 saattir. Saklama süreleri geçen ürünleri kullanmayınız.
- Devamlı beslenmelerde; beslenme torbaları içerisine konacak beslenme ürününün miktarı en fazla 8 saatte bitecek kadar olmalıdır.

- Kullanılmak üzere buzdolabından çıkarılan beslenme ürününün kullanılmadan önce oda sıcaklığına getirilmesi gerekir. (Beslenme ürününü bir bardağa koyup, daha sonra beslenme ürünü bulunan bardağı içi sıcak su dolu bir kaba oturtarak ya da oda ısısında uygun sürede bekleterek oda sıcaklığına getirebilirsiniz.)
- Kapağı açılmamış beslenme ürünleri güneş görmeyen, serin ve kuru bir yerde son kullanma arihine kadar muhafaza edilebilir.
- Son kullanma tarihi geçen ürünleri kullanmayınız.
- Beslenme tüpünün tıkanmasını önlemek için, beslenmeden önce ve sonra doktorunuz/ diyetisyeniniz tarafından verilen başka bir öneri yoksa; 50 ml. su gavaj enjektörü yardımıylabeslenme tüpünden verilmelidir.
- Beslenme tüpünden ilaç verilecekse sulandırılarak verilmeli, ilaç uygulamasından önce ve sonra gavaj enjektörüyle mutlaka su verilerek beslenme tüpü yıkanmalıdır.
- PEG veya nazogastrik tüple beslenme yapılıyorsa beslenme öncesi; boş bir gavaj enjektörünü mide tüpünün ucuna takıp, mide içeriği tüpten geri çekilerek kontrol edilir. Doktorunuz/diyetisyeniniz tarafından verilen başka bir öneri yoksa; boş enjektöre geri gelen mide içeriğinin miktarı 200 ml ise beslenmeye ara verilerek doktorunuza/diyetisyeninize bildirilmelidir. Enjektöre geri çekilen mide içeriği beslenme ürününün kendi renginde ise mideye geri verilmez. Midede sindirim enziminin karışmasıyla beslenme ürününün rengi değişmiş ise mideye yavaş yavaş geri verilebilir. Hedeflenen beslenme programına geçildikten sonra, mide içeriğini tüpten geri çekme işlemi birkaç gün daha takip edilerek problem yoksa bırakılabilir.

- Beslenme tüpü üzerinde klemp/kıskaç bulunuyorsa; beslenme tüpünün uzun süreli kullanımı için klempin yeri tüp üzerinde aşağı yukarı kaydırılarak değiştirilebillir.
- Beslenirken bulantı, kusma, ishal ve karın ağrısı gibi şikâyetler olursa beslenmeyi durdurarak doktorunuza/ diyetisyeninize haber veriniz.
- Ağız bakımı en az günde 2 kez yapılmalıdır.

» *PEJ veya nazojejunal tüple beslenme yapılıyorsa mide içeriğini tüpten geri çekme işlemine gerek yoktur.*

Gavaj Enjektörü İle Yapılan Beslenmelerde Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Önerilen beslenme ürünü uygun miktarda bir bardağa koyularak, beslenme ürünü enjektöre çekilir, havası çıkarılır ve her bir gavaj enjektörü içindeki beslenme ürünü en az 3-5 dakika içerisinde beslenme tüpünden verilir.
- Gavaj enjektörü ile beslenmede yerçekiminden faydalanarak da beslenme sağlanabillir. Enjektörün pistonu çıkarılarak ucu beslenme tüpüne bağlanır, uygun miktarda beslenme ürünü enjektöre dökülür ve enjektör yukarı kaldırılarak yerçekimi yardımıyla beslenme ürününün yavaşça ilerleyip akmasına izin verilir.
- Toplam beslenme süresi en az 15 dakika sürmelidir.

Gastrostomi Tüpü Bakımı

Gastrostomi tüpünün cilde giriş yeri; ilk bir hafta boyunca her gün antiseptik solüsyon sıkılmış gazlı bezle içten dışa doğru silinerek kuru gazlı bezle kapatılmalıdır (cildi tahriş etmeyen, pavidon iyot ve alkol içermeyen bir antiseptik solüsyon kullanılır).

İlk bir haftadan sonra cilt temizliği yapılır gibi ılık suyla silinip kurulanarak gastrostomi giriş yeri açık bırakılabilir.

Gastrostomi tüpü takıldıktan 7 gün sonra duş alınmaya başlanabilir, duş sonrasında gastrostomi çevresi kurulanarak takibi yapılmalıdır.

Gastrostomi tüpünün cilt seviyesi tüp üzerinde işaretlenerek dışarda kalan kısmın uzunluğu ölçülüp kaydedilmeli, her beslenme öncesi ölçülen bu seviye kontrol edilmeli ve bu seviyenin değişmemesi için beslenme tüpünün gergin kalmamasına dikkat edilmelidir.

Gastrostomi tüpünün giriş yerindeki çember; gastrostomi işlemi yapıldıktan 7 gün sonra günde bir defa kendi çevresinde bir tur döndürülmeli ve cilde çok sıkı temas ettirilmemelidir.

Gastrostomi tüpünün giriş yerinde ilk 24-48 saat sızıntı şekilinde akıntı gelebilir, 4 hafta içinde akıntının azalarak bitmesi beklenir. Gastrostomi tüpünün giriş yerinde akıntı varsa gastrostomi pansumanı sık aralıklarla değiştirilerek tüpün çevresindeki cildi kuru tutmak enfeksiyonu önlemek için önemlidir.

Gastrostomi tüpünün tıkanması durumunda tıkanıklığı gidermek için beslenme tüpüne gavaj enjektörüyle ılık su verilebilir. Gastrostomi tüpünün açılmaması durumunda bir hastaneye gelerek yardım isteyiniz.

Gastrostomi tüpünün yerinden çıkması durumunda mümkün olan en kısa sürede bir hastaneye başvurunuz.

Gastrostomi tüpünün değişim süresiyle ilgili doktorunuzdan bilgi alınız.

Jejunostomi Tüpü Bakımı

Jejunostomi tüpünün cilde giriş yeri; ilk bir hafta boyunca her gün antiseptik solüsyon sıkılmış gazlı bezle içten dışa doğru silinerek kuru gazlı bezle kapatılmalıdır (cildi tahriş etmeyen, pavidon iyot ve alkol içermeyen bir antiseptik solüsyon kullanılır).

İlk bir haftadan sonra cilt temizliği yapılır gibi ılık suyla silinip kurulanarak jejunostomi giriş yeri açık bırakılabilir.

Jejunostomi tüpü takıldıktan 7 gün sonra duş alınmaya başlanabilir, duş sonrasında jejunostomi çevresi kurulanarak takibi yapılmalıdır.

Eğer jejunostomi tüpünün cilde giriş yeri dikişli ise; jejunostomi tüpünün giriş yeri her gün antiseptik solüsyon sıkılmış gazlı bezle içten dışa doğru silinerek gazlı bezle kapatılmalıdır (cildi tahriş etmeyen, pavidon iyot ve alkol içermeyen bir solüsyon kullanılır).

Jejunostomi tüpünün cilt seviyesi tüp üzerinde işaretlenerek dışarda kalan kısmın uzunluğu ölçülüp kaydedilmeli, her beslenme öncesi ölçülen bu seviye kontrol edilmeli ve bu seviyenin değişmemesi için beslenme tüpünün gergin kalmamasına dikkat edilmelidir.

Jejunostomi tüpünün tıkanması durumunda tıkanıklığı gidermek için beslenme tüpüne gavaj enjektörüyle ılık su verilebilir.

Jejunostomi tüpünün açılmaması durumunda bir hastaneye gelerek yardım isteyiniz.

Jejunostomi tüpünün yerinden çıkması durumunda mümkün olan en kısa sürede bir hastaneye başvurunuz.

Jejunostomi tüpünün değişim süresiyle ilgili doktorunuzdan bilgi alınız.

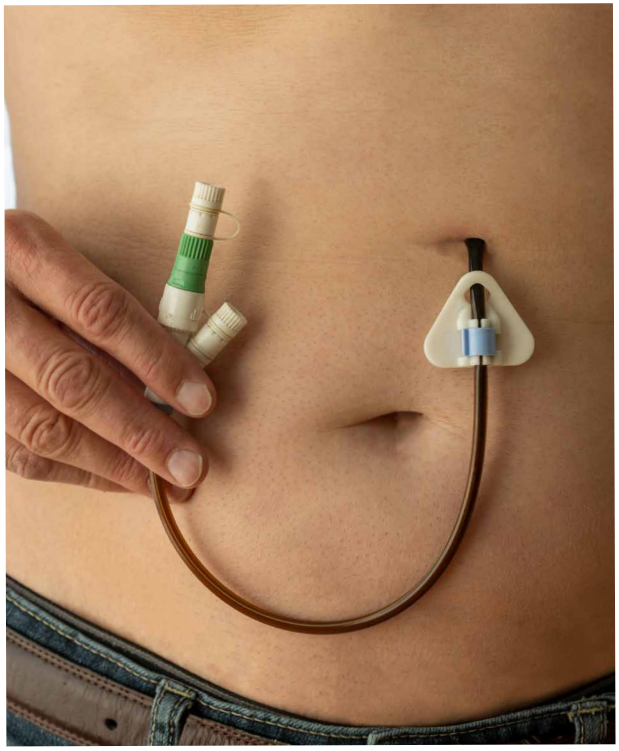

Nazogastrik ya da Nazojejunal Tüp Bakımı

Nazogastrik tüp ya da nazojejunal tüp bandı her gün cilt temizliği yapılarak yenilenmelidir.

Nazogastrik tüpün ya da nazojejunal tüpün cilt seviyesi tüp üzerinde işaretlenerek dışarda kalan kısmın uzunluğu ölçülüp kaydedilmeli, her beslenme öncesi ölçülen bu seviye kontrol edilmeli ve bu seviyenin değişmemesi için beslenme tüpünün gergin kalmamasına dikkat edilmelidir.

Nazogastrik tüp ya da nazojejunal tüpün tıkanması durumunda tıkanıklığı gidermek için beslenme tüpüne gavaj enjektörüyle ılık su verilebilir.

Beslenme tüpünün açılmaması durumunda bir hastaneye gelerek yardım isteyiniz.

Beslenme tüpünün yerinden çıkması durumunda mümkün olan en kısa sürede bir hastaneye başvurunuz.

Beslenme tüpünün değişim süresiyle ilgili doktorunuzdan bilgi alınız.

Notlar

KOÇ ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ

0850 250 8 250

www.kuh.ku.edu.tr | KoçUniversitesiHastanesi | KU_Hastanesi | kocuniversitesihastanesi | VKV Sağlık Kuruluşları

Hemşirelik Hizmetleri

Ayrıntılı bilgi için 29749
numaralı dahili telefonu arayabilirsiniz.